

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทางกายภาพ , เศรษฐกิจ , สังคมและวัฒนธรรม และเสนอแนะแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนา กำหนดรูปแบบชุมชนเมืองเก่าย่านถนนนครนอก- นครใน จ.สงขลา ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะและสภาพชุมชน, สภาพและปัญหาการจราจร, ลักษณะทางสถาปัตยกรรม, องค์ประกอบของชุมชน, ลักษณะทางภูมิทัศน์, โครงสร้างทางเศรษฐกิจชุมชน, การประกอบอาชีพ, กิจกรรมหลักของชุมชน, ลักษณะการใช้ที่ดิน, ลักษณะการถือครองที่ดิน, โครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรม, สถาบันทางสังคม, บริการของรัฐ, ทัศนคติของประชาชนในพื้นที่ จากการศึกษาชุมชนเมืองเก่าย่านถนนนครนอก - นครใน พบว่าทำเลที่ตั้งและสภาพแวดล้อมได้เอื้อประโยชน์ต่อการตั้งถิ่นฐานของชุมชนลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบริมฝั่งทะเลสาบไม่มีน้ำท่วมขัง สภาพและปัญหาการจราจรจำเป็นต้องวางระบบในถนนบางสาย โดยทั่วไปถนนเป็นแบบตาราง ลักษณะทางด้านสถาปัตยกรรม เป็นลักษณะที่ มีการพัฒนาการสืบเนื่องมา การศึกษาพบว่า มวลอาคารส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นตึกแถวเนื่องมาจากชุมชนมีฐานะเป็นย่านการค้า ลักษณะอาคารมีรูปแบบเฉพาะตัวแบบต่างๆ ตามยุคสมัย ทั้งแบบจีน ไทย และพัฒนาเป็นแบบจีนปนยุโรป แบบยุโรปและแบบร่วมสมัยในที่สุด ขนาดและสัดส่วน แบบที่อยู่อาศัยซึ่งมีลักษณะกลมกลืนทั้งย่าน ที่ว่างมีลักษณะพิเศษ ซึ่งมีทั้งที่ว่างตามธรรมชาติที่เป็นขอบเขตด้านตะวันตกของ ชุมชน และที่ว่างภายในชุมชน โดยเฉพาะภายในวัดศาลเจ้ามีลักษณะพิเศษเฉพาะตัว ที่ว่างเป็นทางสัญจรบนถนนสายต่าง ๆ มีสัดส่วนและรูปแบบพิเศษ ทะเลสาบ ซึ่งมีความงดงามซึ่งมีความงดงามทางธรรมชาตินับเป็นที่ว่างที่มีคุณค่าต่อชุมชน กิจกรรม เป็นองค์ประกอบที่แสดงให้เห็นถึงการใช้ประโยชน์อาคารและที่ว่างภายในชุมชน จากการศึกษาพบว่า กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการอยู่อาศัย ซึ่งเป็นกิจกรรมที่คึกคักน้อย ถัดมาได้แก่กิจกรรมการค้าและอยู่อาศัย ซึ่งส่วนใหญ่มีความสำคัญไม่มากอยู่ในระดับย่าน กิจกรรมที่มีความสำคัญระดับเมืองส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมทางศาสนาความเชื่อ ซึ่งสังเกตได้จากมีวัดและศาลเจ้าเป็นจำนวนมากในพื้นที่ ประกอบกับประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการอนุรักษ์และพัฒนา จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า ชุมชนเมืองเก่าย่านถนนนครนอก - นครใน ในปัจจุบันมีองค์ประกอบที่มีลักษณะเฉพาะที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์และพัฒนา ซึ่งสมควรได้รับการดำเนินการโดยเร่งด่วนเพื่อปกป้องและดำรงรักษาไว้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันมีค่าของเมืองและส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีแก่ผู้คนภายในชุมชน โดยกำหนดเป็นพื้นที่อนุรักษ์และนโยบายการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนในแผนพัฒนาเมืองต่อไป

The purposes of this research study are to study the physical, economic, social and cultural conditions and suggest a guideline for conservation and development, set up the required format of the old town community of Nakhon Nok – Nakhon Nai District which were comprised of the characteristics and conditions of the community, the traffic conditions and problem, architectural characteristics, community supporting factors, geographic characters, community economic structures, occupations for making a living, main activities of the community, characteristics on utilization of the land, characters of possession of the land, social and cultural structures, social institutions, public services, attitudes of local people.

The study of the old town community of Nakhon Noak – Nakhon Nai District was found that the site location and surroundings were contributing to the settlement of communities. The geographic location was a plane by the bank of the lake and there were no condition of overflowing or holding floods. The traffic conditions and problems were required to be equipped of certain systematic functions in certain roads. In general, the roads connected together in the table form network. The architectural characters were the ones which have been developed consistently until so far. The study found that most of the building were of concrete row houses because the community had the state of a commercial area. The buildings were with a variety of

exclusive styles according to the age and reigns including Chinese, Thai, and the revolution to a mix of Chinese and Europe, pure European, and then contemporary styles eventually. The sizes and dimension of residences were with a harmonious blend in the whole area. Empty spaces were with special characteristics, and were comprising of empty spaces by nature which were located in the Western limits of the community and the empty spaces within the community, especially within the Buddhist temples and ancient Chinese shrines which were characteristic empty spaces, and empty spaces which were passage ways of a variety of streets and roads which were with spectacular dimension and forms. The lake with its natural beauty was considered an empty space which was very tremendously valuable to the nearby communities. Activities were supporting factors which exhibits the character of utilization of the building and empty spaces within the community. The study found that most of the activities were inhabitation which were activities which were the least lively. Next activities were trade business transactions and residential purposes most of which were not rated at a very significant level and thus remains in the area level only. The activities which were the most important and rated a very high or city level was mostly on the religious and belief activities. This can be noticeable from the number of a large variety of temples and ancient Chinese shrines in the area. Additionally, the people in the area mostly well cooperated in conserving and contribute supports for their, the temples and ancient Chinese shrines, development.

The results of the study can be concluded that the old town community of Nakhon Nok – Nakhon Nai District at present was with characteristic factors which were worth conserving and development and deserving to be proceeded as a priority for protection and maintenance as priceless cultural heritage of the city and for the promotion of better quality of life for the people in the community by establishing as a conservation area and set up a policy for conservation and community development in the city planning next.